

El guardó del Premi Ramon Margalef és una escultura que representa una microalga anomenada *Picicola margalefii*.

Editorial

Josep Peñuelas guanya el Premi Ramon Margalef d'Ecologia 2016

El jurat del Premi Ramon Margalef d'Ecologia ha decidit concedir el seu dotzè guardó a l'ecòleg **Josep Peñuelas**, considerat un dels millors investigadors del món en el camp de l'ecologia i del medi ambient.

Josep Peñuelas és professor d'investigació del CSIC al CREAM, consorci amb la participació de la UAB, on dirigeix el grup d'Ecologia Global. Actualment treballa en diferents camps d'estudi: des de l'ecofisiologia vegetal, a sensors remots, canvi global, contaminació atmosfèrica, emissions biogèniques de compostos orgànics volàtils o funcionament i estructura dels ecosistemes vegetals terrestres. Entre altres guardons ha rebut el I Premi Nacional de Recerca de Catalunya (2010) i el Premi Rei Jaume I (2015).

Els mèrits científics d'en Josep Peñuelas són molts i molt importants, però també cal destacar la seva faceta naturalista, que va compartir amb el seu mestre i director de tesi, Ramon Margalef —precisament qui va inspirar el premi. Fruit d'aquesta inquietud, en Josep és membre de la Institució Catalana d'Història

Natural, de la qual en va ser president en el període 2004-2008. Durant aquest període, va ajudar a millorar el funcionament de la nostra entitat i, molt especialment, va impulsar l'acord marc de relacions amb l'Institut d'Estudis Catalans que tenim actualment. En Josep també és membre de la Secció de Ciències Biològiques de l'Institut d'Estudis Catalans.

La Generalitat va crear el **Premi Ramon Margalef d'Ecologia** l'any 2004 per reconèixer aquelles persones d'arreu del món que s'han distingit de manera excepcional en el conreu de la ciència ecològica. En edicions anteriors, han estat premiats els científics Paul Dayton, John Lawton, Harold Mooney, Daniel Pauly, Paul Ehrlich, Simon Levin, Juan Carlos Castilla, Daniel Simberloff, Sallie Chisholm, David Tilman i Robert E. Ricklefs. Josep Peñuelas recollirà el Premi Ramon Margalef d'Ecologia 2016 en el transcurs d'una cerimònia al Palau de la Generalitat, a Barcelona, aquesta tardor.

Des de la Institució volem sumar-nos a les felicitacions per aquest premi tan merescut. Enhorabona, president! ■

Cursos naturalistes

Macròfits. Característiques, identificació i valor indicador

Els dies 10 i 11 de juliol es va dur a terme, al Museu Industrial del Ter de Manlleu, el curs «Macròfits. Característiques, identificació i valor indicador», a càrrec de Cèsar Gutiérrez, consultor ambiental especialitzat en zones humides. L'objectiu del curs era fer

El curs va articular-se en tres blocs ben diferenciats, cosa que va permetre una visió prou complerta dels macròfits: sessions teòriques al museu, sortides de camp per a la identificació i recol·lecció de mostres, i pràctiques de determinació al laboratori aprofitant la infraestructura del Museu Industrial del Ter. En aquest darrer cas es va aprofundir en les carofícies, atès que és un grup important i majoritàriament desconegut.

Pel que fa a les sortides de camp, vam tenir la sort de poder comptar amb diversos enclavats a la meitat sud de la comarca que apleguen una riquesa notable de plantes aquàtiques. Tanmateix, aquestes sortides van fer evident el grau d'amenaça que pateix aquest grup de flora. ■

una aproximació al món de les plantes aquàtiques: grups i espècies principals, dificultats taxonòmiques, caràcter bioindicador, problemes de conservació, índexs biològics, etc.

Els alumnes, prop d'una quinzena, eren de provinença i perspectives professionals diferents (professors, consultors ambientals, funcionaris "ambientals", estudiants...), cosa que va ajudar a enriquir el curs. Fins i tot els alumnes de les terres de l'Ebre van portar mostres recollides de matinada a l'Ebre!

Flora i vegetació de l'alta muntanya del Pirineu oriental

Els dies 16 i 17 de juliol de 2016, al Parc Natural de les Capçaleres del Ter i el Freixer, tingué lloc el curs naturalista «Flora i vegetació de l'alta muntanya del Pirineu oriental». El curs es va plantejar amb dues excursions per veure comunitats vegetals i flora, una primera a la coma de l'Orri a l'estatge subalpí, i una segona a Ulldeter a l'estatge alpí.

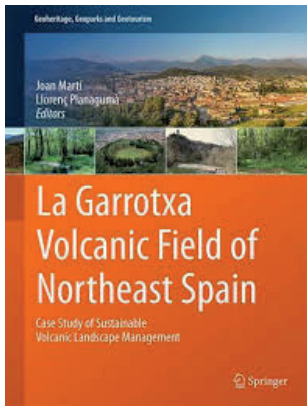
El curs comptà amb l'assistència de catorze persones de diferent nivell de coneixement de la flora de la zona entre les quals es va crear una dinàmica molt positiva i engrescadora. Totes van participar a el curs i estan participant actualment en l'elaboració d'una guia de flora de l'alta muntanya. Aquesta

guia ha de servir tant per repassar les plantes vistes al curs i ordenar les fotografies que es van fer, com per poder disposar d'un recurs per properes excursions a l'alta muntanya i poder recordar fàcilment aquestes plantes de temporada estival quan es torna a la muntanya.

Es van poder veure les plantes més representatives del paisatge vegetal de l'alta muntanya, de les pinedes de pi negre, els matollars de neret i de bàlec i ginebró, les megafòrbies i comunitats dels torrents, les molleres, els rocams i les tarteres, i els diferents prats.

En les excursions es van poder veure plantes interessants i algunes d'elles rares i amenaçades com l'esperó de muntanya *Delphinium montanum* un endemisme del Pirineu oriental amb menys d'un miler d'exemplars al Ripollès, arrecerada en indrets humits i tarterosos, i *Woodsia alpina*, una falguera que s'amaga en les esquerdes dels esquistos i gneis per sobre dels 2300 m. ■

MARTÍ, J.; PLANAGUMÀ, L. [ed.]. 2017. *La Garrotxa Volcanic Field of Northeast Spain. Case Study of Sustainable Volcanic Landscape Management*. Springer. 136 p. DOI: 10.1007/978-3-319-42080-6

Paisatge, patrimoni i aigua. La memòria del territori. Plecs de Paisatge. Reflexions 4. Observatori del Paisatge, juny de 2016. 254 p.

Sortides naturalistes guiades

La riera de les Gorgues (l'Esquirol, Osona). El curs 2015-16 de sortides naturalistes es va tancar el dissabte 9 de juliol amb una ruta de descoberta de la riera de les Gorgues que –com el seu nom indica– baixa engorjada pel tram de L'Esquirol, des de Cantonigròs fins a la confluència amb el riu Ter a Sant Martí Sescorts, a la cua del pantà de Sau.

Riera de les Gorgues

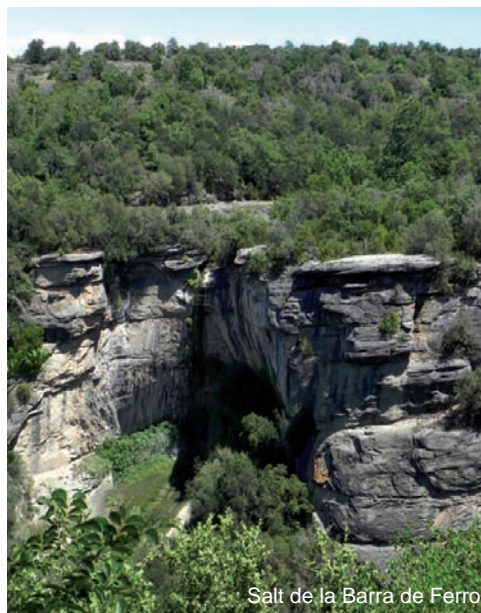
El Collsacabara és un relleu trencat per grans esglaons, al fons del qual reposa embassat el Ter. La proximitat a una cota baixa del Ter ha forçat la riera de les Gorgues a excavar una vall encaixada, profunda i feréstega per tal d'aproximar-se a un perfil hidrodinàmic estable; n'ha exalçat la força erosiva. El resultat és una llarga gorja, o gorga en llenguatge local, oberta a la roca sorrenca eocènica per on la riera circula apressada en una successió de gorgs i per on torrents menors s'hi aboquen en grans salts des dels laterals.

Hi ha dos móns: el de fora lluminós, eixut i planer, i el de dins ombrívol, humit i tancat per vessants drets. Els arbres planifolis ocupen el món de dins la gorga: freixes de fulla gran, til·lers de fulla petita, roures, blades, aurons blancs, aurons negres, alzines i moixeres cobreixen densament els vessants llevat d'on es mantenen parets de roca, mentre que, amb benevolència de les rierades, verns, pollancre i gatells creixen al fons, a tocar de l'agua. També hi troben l'ambient adequat herbes de floració bonica, pròpies dels boscos centreeuropeus, com el marcòlic (*Lilium martagon*), la didalera groga (*Digitalis lutea*), la campaneta blava (*Campanula persicifolia*), la filipèndula (*Filipendula vulgaris*) i l'orval (*Hypericum androsaemum*), falgueres d'un verd intens, d'entre les quals destriem el polístic setífer (*Polystichum setiferum*) i la llengua de cérvol (*Phyllitis scolopendrium*) com les més abundoses, la falguera mascle (*Dryopteris filix-mas*) més escassa i el gimnocarpi calcícola (*Gymnocarpium robertianum*) molt

rar, a més de les moltes que entapissen les roques o pengen de les branques.

La ruta començà a Cantonigròs en direcció a L'Esquirol pel sender GR-151, el qual abandonà transitòriament per anar al conegut gorg de la Foradada on se situa el començament formal de la riera de les Gorgues de la suma de torrents que baixen dels altiplans de Cabrera i Aiats. El GR ressegueix el vessant esquerre de la vall, l'obaga, a través d'un bosc variat i entra a l'Esquirol per un pont antic. Avall de les primeres cases de l'Esquirol, la riera s'engorja definitivament. S'hi baixa de nou des del vessant de la dreta per la font de l'Escudella i s'hi arriba pel pont del Molí del Bertrana del qual, a causa de la riuada del 1940, queden només dos arcs que no creuen completament la riera. Pel camí de baixada calia anar alerta a no trepitjar cap dels minúsculs gripaus corredors (*Bufo calamita*) que s'apartaven al nostre pas. Poc més avall es troben el salt del Tornall i les restes del molí de l'Eixerit. L'itinerari continuà amb l'ascensió pel vessant esquerre cap al mas del Vilar, el llogaret de Sant Bartomeu Sesgorgues i el mas de Sentfores, tots tres situats ran de la gorga però ja al món de fora. Des del mas de Sentfores s'observa el salt de la Barra de Ferro al costat oposat de la gorga, la sobtada arribada del torrent de la Bertrana. Seguidament la ruta s'endinsà de nou a la gorga, en un descens on va caldre posar de nou atenció, no pas pels gripauets, sinó pel terreny encara moll i relliscós de la pluja de la tarda anterior que va provocar un ensurt i una caiguda dolorosa. El fons és un altre tram especialment bonic de riera que, a començaments d'estiu, era un anar i venir de libèl·lules de colors llampants, sobretot del gènere *Calopteryx*.

Un sender molt dret proper al salt de la Barra de Ferro permet sortir-ne pel vessant de la dreta, però amb prudència vam optar per la pujada més llarga i suau que volta més a l'oest. Un cop fora, el sender que voreja la

Salt de la Barra de Ferro

Orval (*Hypericum androsaemum*).

Marcòlic (*Lilium martagon*).

Gimnocarpi calcícola (*Gymnocarpium robertianum*).

SamarucDigital es un portal d'informació ambiental que ofereix de manera prioritària tot tipus de continguts sobre el País Valencià. Informació trans mèdia on la part audiovisual és la més destacada.

Exposició «Focus on Birds»
Del 23 al 25 de setembre
al Delta Birding Festival,
MonNatura Delta, Amposta
(el Montsià).

gorga ens va enllaçar amb la ruta de descens que, ara en sentit invers, vam seguir fins a l'Esquirol, el punt final de la caminada.

A l'Esquirol vam celebrar el final de curs amb coca, begudes i cava, mencions amb premi per bones actituds per alguns parti-

cipants, regals pels organitzadors i guies i l'estrena del merchandising d'aquest curs: una motxilla amb el logo de la delegació del Bages de la ICHN. El curs vinent hi tornarem, amb noves propostes d'excursió i nous motius de coneixement de natura. ■

Delegació de la Garrotxa

Jornada transfronterera d'intercanvi: Qualitat del medi natural i qualitat dels productes agrícoles: quines interaccions, quines possibilitats de gestió?

El 7 de juny passat, en el marc de les actuacions de la Xarxa Transfronterera FloraCat, es va celebrar a Eina, a l'Alta Cerdanya, una jornada d'intercanvi d'experiències i debat entre ramaders i tècnics de conservació.

FloraCat es una xarxa de cooperació transfronterera, que funciona des de l'any 2010, pel seguiment de la flora patrimonial del Pirineu i que comparteixen França, Andorra i Catalunya. La jornada va ser organitzada per la Fédération des Réserves Naturelles Catalanes, que és qui realitza les tasques de secretaria i la coordinació de la desena d'estructures que en formen part.

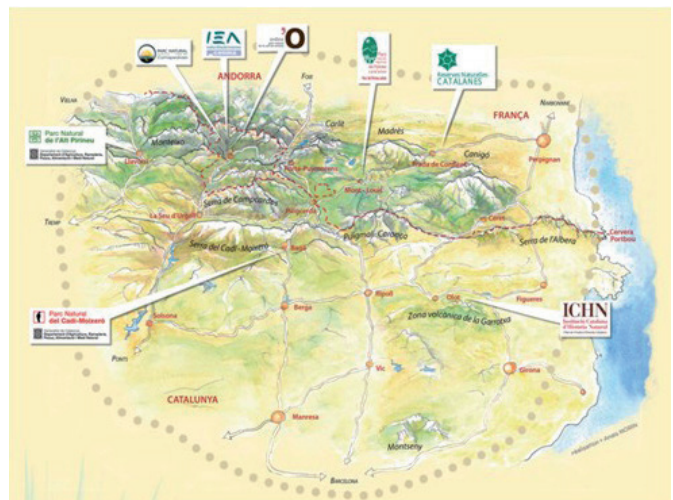
La jornada va tenir una gran acollida i va comptar amb 35 participants d'arreu del territori de la xarxa FloraCat. Per iniciar la jornada, l'alcalde d'Eina va tractar de la importància de la vall d'Eina, l'origen i la situació actual, i algunes particularitats de la vall que la fan excepcional des del punt de vista florístic.

La jornada es va estructurar en dos grans blocs, el primer dels quals se centrava en projectes de conservació vinculats a la qualitat del medi natural. La delegació de la Garrotxa de la Institució Catalana d'Història Natural va exposar, juntament amb els ramaders de la Junta de Pardines, el Projecte de conservació de l'espai d'interès botànic dels plans de Pòrtoles, realitzat l'any 2014 amb l'ajut de la Diputació de Girona i l'Obra Social La Caixa; un segon projecte, emmarcat en el recent creat Parc Natural de les Capçaleres del Ter i del Freser, va fer referència a la gestió dels prats de dall en una propietat d'alta muntanya —els Plaús— a través d'un acord de custòdia amb l'Associació Paisatges Vius.

El segon bloc estava enfocad en la relació entre la qualitat de medi natural i la qualitat dels productes i s'hi van presentar sis casos molt diversos. Des del Parc Natural Regional del Pirineus Catalans (PNR-PC) es va presentar el concurs de prats florits que té lloc arreu del territori francès. Alguns ramaders d'Eina van exposar, *in situ*, la seva experiència de gestió dels camps de dall amb totes les característiques

de gestió ceretanes, destacant els elements del paisatge, la seva funció dins el sistema dels prats de dall, la gestió de l'aigua i la producció tant de carn ecològica com de formatges amb la marca «Parc» del PNR-PC i el que significa la marca tant pel propi parc com pels ramaders i productors de productes ecològics.

Per fer un tastet d'aquests productes marca «Parc» el dinar va ser un pic-nic a l'aire lliure a la Maison de la Vallée d'Eyna ofert pel propi PNR-PC i les Réserves Naturelles Catalanes. Havent dinat, es van presentar dues experiències del Parc del Cadí Moixeró, d'una banda la Formatgeria Serrat Gros d'Ossera, empresa reconeguda i premiada pels seus formatges de cabra, va explicar la gestió del ramat, com des de la vivència del lloc es construeix un projecte de vida que lliga la terra i l'economia familiar a la viabilitat d'un ramat i dels indrets on aquest pastura. D'altra banda, Ecopyrene de Montellà del Cadí, una empresa familiar transformada per una nova generació, on tres germans fan una aposta per una manera de fer que respecti i conservi la qualitat de l'entorn, desenvolupa un projecte integrat en tota la cadena de valor de la carn, des de la gestió del ramat, l'especejament del bestiar

i la comercialització amb venda directa al consumidor, garantint la qualitat i l'origen del producte que s'ofereix.

Finalment, aquest segon bloc es va tancar amb l'exposició de la marca Rosée des Pyrénées i la IGP transfronterera Vedella del Pirineu. Dues iniciatives que convergeixen

(Continua)

com a mostra de treball conjunt, de cooperació transfronterera i d'esforç en comú per reconèixer la qualitat dels productes des del seu origen, el Pirineu.

Finalment, i per concloure la jornada, el president de les Réserves Naturelles Catalanes va agrair al tots els participants l'assistència, remarcant el fet de compartir espais de trobada. El català i el francès van ser les llengües utilitzades indistintament pels participants, l'ús d'una o una altra llengua sorgia de manera espontània al llarg de jornada, havent-se de realitzar traduccions indistintament de les paraules i conceptes més tècnics o específics.

L'activitat es va desenvolupar molt satisfactoriament i va permetre explicar experiències, reflexionar, obrir debats, resoldre dubtes i establir contactes per a una millora en la gestió de les pastures, els ramats i els productes de la terra.

La delegació de la Garrotxa de la Institució Catalana d'Història Natural, a banda d'explicar com ramaders i botànics van treballar junts als plans de Pòrtoles (Pardines, el Ripollès) per aconseguir la conservació de diverses espècies de flora amenaçades, també va estar a la comissió organitzadora de la jornada. ■

Delegació de la Serralada Litoral Central

Tronades Científiconaturalistes

Organitzades per la Delegació de la Serralada Litoral Central de la ICHN i l'Agrupació Científico-Excursionista de Mataró, les «Tronades» són un cicle de xerrades mensuals que es realitza a la seu de l'Agrupació (Passatge del Pou d'Avall, 1, Mataró).

A cada sessió es convida a un expert que realitza una petita presentació acompanyada d'un col·loqui amb els assistents per tal de debatre les qüestions que en sorgeixin. Les sessions d'aquest trimestre són les següents:

Dimecres 5 d'octubre, a les 19.30 h, Tronada número 4. *Els opistobranquis del Maresme*, a càrrec de Guillem Mas.

Dimecres 2 de novembre, a les 19.30 h, Tronada número 5. Presentació del llibre *Les libèl·lules de Catalunya*, a càrrec de Xavier Maynou i Ricard Martí.

Dimecres 14 de desembre, a les 19.30 h, Tronada número 6. *Les moltes i les aigües de les fonts*, a càrrec de Miquel Bes. ■

Societats adherides

Grup Mineralògic Català

Conferències mineralògiques de Tardor

- Divendres 21 d'octubre de 2016, a les 19.30 h, a la Sala Pere Coromines de l'IEC. *Geología de la isla volcánica de Gran Canaria (Islas Canarias) y el uso de sus materiales geológicos a lo largo de la historia. Cómo se formaron las islas, que tipos de rocas y minerales existen, y como el ser humano ha utilizado estos materiales geológicos en su vida cotidiana*, a càrrec de JOSÉ MANGAS, Instituto de Oceanografía y Cambio Global (IOCAG). Grupo de Investigación GEOGAR (Geología Aplicada y Regional). Edificio de Ciencias Básicas. Campus Universitario de Tafira. Universidad de Las Palmas de Gran Canaria. Doctor en Ciències Geològiques per la Universidad de Salamanca.
- Divendres 4 de novembre de 2016, a les 19.30 h, a la Sala Nicolau Olwer de l'IEC. *La Conca del Priorat: els primers miners i la metal·lúrgia de l'entorn*, a càrrec de MARGARIDA GENERA, arqueòloga del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, professora de la UNED.
- Divendres 18 de novembre de 2016, a les 19.30 h, a la Sala Pi i Sunyer de l'IEC. *Els elements de les terres rares. Dipòsits clàssics i nous*, a càrrec de JOAN CARLES MEL-

GAREJO, Departament de Cristal·lografia, Mineralogia i Dipòsits Minerals. Facultat de Geologia. Universitat de Barcelona.

- Divendres 25 de novembre de 2016, a les 19.30 h, a la Sala Pi i Sunyer de l'IEC. *La primera mineria i metal·lúrgia al sud-est de la península Ibèrica. L'aportació de les anàlisis d'isòtops de plom*, a càrrec de ROBERTO RISCH, professor del Departament de Prehistòria, especialista en Arqueologia Prehistòrica de la Universitat Autònoma de Barcelona. Doctor en Història per la UAB.
- Divendres 2 de desembre de 2016, a les 19 h, a la Sala Prat de la Riba de l'IEC. *L'Abellaita, la primera espècie mineral nova descoberta a Catalunya*, a càrrec de JORDI IBÁÑEZ, director científic del servei de DRX del ICT Jaume Almera (CSIC); i de JOAN ABELLA, gemmòleg i especialista en diamant per la Universitat de Barcelona.
- Dijous 16 de desembre de 2015, a les 19.30 h, a la Sala Pi i Sunyer de l'IEC. *Els cristalls gegants de guix de Naica (Mèxic)*, a càrrec de M. ÀNGELS CANALS, Departament de Cristal·lografia, Mineralogia i Dipòsits Minerals. Facultat de Geologia. Universitat de Barcelona. ■

Premis Sant Jordi 2017 de l'IEC

L'Institut d'Estudis Catalans (IEC) ha obert el període de presentació de les candidatures als Premis Sant Jordi 2017 que, per primer cop, s'hauran de tramitar exclusivament per via telemàtica del 12 de setembre al 30 de novembre de 2016.

Els Premis Sant Jordi 2017, corresponents al **LXXXVI Cartell de premis i de borses d'estudis**, s'atorguen a persones i a obres que destaquen per la vàlua científica o acadèmica, i integren quaranta-sis premis i set ajuts i borses d'estudi de les diverses seccions, fundacions i societats filials de l'IEC.

Els Premis Sant Jordi formen part d'una llarga tradició de l'Institut que té per objectiu promoure l'alta investigació científica, principalment la de tots els elements de la cultura catalana.

Societat Catalana de Lepidopterologia

Les Nits de les Papallones (Catalan Moth Nights, CMN)

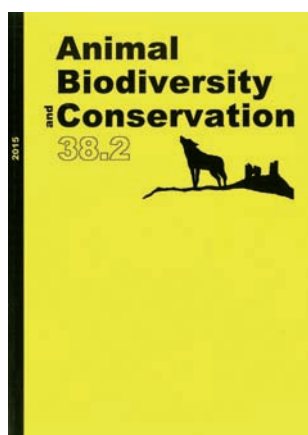
Les Nits de les Papallones (Catalan Moth Nights, CMN) és una activitat que se celebra anualment a tot Europa (European Moth Nights, EMN) i consisteix a fer recerca de lepidòpters a la nit durant uns mateixos pocs dies. Cada vegada es fa en un època de l'any distinta, entre l'abril i l'octubre, a fi de cobrir les diferents fenologies i variacions de l'ambient. La informació dels censos resultants de tot Europa es recopila en una base de dades a Suïssa, al Museu de Lucerna.

La SCL ha fet seva aquesta activitat des del començament, el 2004, amb una nombrosa participació. En tots els anys transcorreguts, s'han visitat més de 37 comarques de Catalunya i també llocs d'Andorra, amb més de 400 localitats prospectades. S'ha comptat amb la participació de més de 200 persones que han recollit una gran quantitat d'observacions de més de 1.700 espècies, sovint amb novetats per a la fauna de Catalunya. Cada any es donen els resultats en un

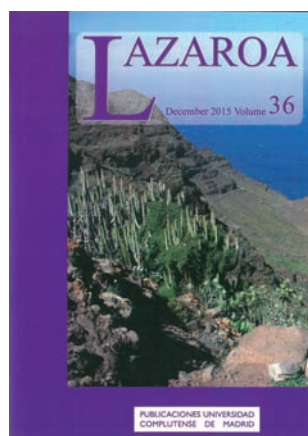
informe que es publica al butlletí de la SCL i s'envien les dades al Museu de Lucerna.

Aquest any s'ha celebrat la 13ena edició, durant les nits del 2 al 6 de juny. Els resultats tarden un temps a recollir-se, però es pot avançar que la participació ha estat alta (més de 50 persones) i malgrat alguns dies de meteorologia desfavorable, les localitats prospectades han estat més de 60, distribuïdes en 19 comarques i Andorra. El mes de juny és un dels millors per observar heteròcers i, justament, en el de l'any 2012 es va batre el rècord d'espècies observades en una edició de les CMN, amb 712 espècies. Enguany tot just s'està iniciant la recopilació dels inventaris, però segur que també seran força elevats.

Amb aquesta activitat es dona un impuls notable al coneixement dels lepidòpters de Catalunya i es col·labora en un iniciativa europea interessant. ■

Animal Biodiversity and Conservation, 38.2. Museu de Ciències Naturals de Barcelona, 2015.

Lazaroa, núm. 36. Universitat Complutense de Madrid, 2015 143 p.

Representants en organismes i institucions

Parc Natural de les Capçaleres del Ter i del Freser

El 30 d'agost de 2016 es va celebrar a Ripoll la reunió de constitució de la Junta Rectora del Parc Natural de les Capçaleres del Ter i del Freser. Poc abans d'un any de la declaració de parc natural, des del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya es va convocar aquesta primera reunió de la Junta Rectora, a la qual van assistir unes 26 persones, de les quals un terç corresponen a càrrecs amb diferents competències a l'Administració catalana, un altre terç a càrrecs de l'Administració local i una altra tercera part a representants d'entitats implicades, entre elles el representant de la Institució Catalana d'Història Natural.

Durant la reunió es van presentar els membres de la junta, es va escollir en Joan Coma, geògraf i alcalde de Molló, com a president de la Junta Rectora, es van delegar les funcions de director del parc natural en Santi Farriol, enginyer forestal del Departament, es va aprovar la proposta de logotip del parc natural amb alguna petita esmena i es va fer un repàs a les actuacions que ja s'han fet des de la declaració del parc natural el setembre de 2015.

Posteriorment, es va parlar sobre les prioritats que es marca la Generalitat per l'any 2017 i que se centren a recuperar la capacitat econòmica en la gestió dels espais naturals, estructurar un equip gestor del parc natural, crear com a mínim l'equipament administratiu a Querolbs i un centre d'interpretació a Setcases, i potenciar el treball conjunt amb tots els

sectors implicats en el futur del parc, tal com ja s'ha començat a fer enguany.

Durant la sessió, els participants van mostrar les seves preocupacions, centrades especialment en el funcionament i la capacitat d'actuació del parc, en part per la manca de pressupost per a la conservació de la natura d'aquests últims anys, i en el grau de participació en la gestió que podrà tenir la població i, molt especialment, els pagesos i els ramaders.

Per part de l'administració catalana es va assegurar que la voluntat d'una major capacitat pressupostària existeix i que una vegada s'aprovi el seu pressupost aquest ja contempla una millora substancial en la gestió del medi natural i dels parcs naturals.

En el debat va quedar clar que l'objectiu de conservació de l'espai no és factible sense la gent que hi viu i els pagesos i ramaders que l'han conservat fins ara, i que, per tant, la millora de la pagesia i la ramaderia al parc és una de les peces clau per a conservar aquest nou espai protegit. ■

Comissió de Política Territorial i Urbanisme de Catalunya

En la reunió del 26 de juliol de la Comissió de Política Territorial i Urbanisme de Catalunya, es va presentar el **Catàleg de Paisatge de les Comarques Centrals**, aprovat definitivament aquest mateix juliol. Aquest catàleg era el setè i darrer dels catàlegs de paisatge previstos inicialment, però es preveu incorporar-ne un de nou, el del Penedès.

D'altra banda, es va informar de la tramitació de dos nous plans directores urbanístics, el **PDU de l'embassament de Rialb**, que se centrarà en l'àmbit dels sis municipis que voregen aquest embassament i que redactarà el Consorci Segre-Rialb, i el **PDU Vies Blaves Barcelo-**

na, que preveu establir 300 quilòmetres de senders i camins al llarg del riu Llobregat i afluents entre Martorell i Castellar de n'Hug. En ambdós casos es fa referència a la necessària protecció del patrimoni natural, però la promoció turística i econòmica sembla que serà l'objectiu principal. ■

Consell Consultiu del Parc Natural de la Serra de Collserola

La reunió del 28 de juliol del Consell Consultiu del Parc Natural de la Serra de Collserola es va centrar en bona part en l'Estratègia de regulació de l'ús públic (2016-2020) del parc. Com a antecedents hi ha el codi de bones pràctiques per a activitats físicoesportives i el codi de bones pràctiques de curses de muntanya, tot i que també hi ha una proposta d'ordenança de circulació amb bicicleta que no s'ha aprovat. Com a primers resultats tangibles d'aquesta estratègia es remarquen els **criteris per a l'autorització d'activitats col·lectives**, que no permetrà superar un nombre màxim d'activitats anuals i que les circumscriurà als camins assenyalats al mapa de camins per activitats autoritzades.

Altres qüestions tractades van fer referència a la campanya de control del senglar, àmbit en el qual el parc no té totes les compe-

tències que li caldrien per dur a terme una gestió efectiva d'aquest ungulat, així com a la gestió forestal sostenible, la qual s'ha demostrat que no és possible dur-la a terme sense subvencions. També es va tractar la gestió del pantà de Vallvidrera, que es volia que servís per recuperar la població d'amfibis però que s'ha constatat que acull majoritàriament espècies exòtiques.

També es va fer referència al pla especial de protecció del parc, que es considera que ha d'anar precedit de determinades modificacions del Pla General Metropolità, que ha de millorar sensiblement el seu contingut, adaptant-se a les especificitats d'un parc natural, que ha de ser més participatiu i que per qüestions de connectivitat ha d'abastar un àmbit que vagi més enllà dels límits concrets del parc. ■

Recull de legislació

Catalunya

RESOLUCIÓ TES/1799/2016, de 15 de juliol, per la qual s'emet la declaració ambiental estratègica del Programa de mesures del **Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya 2016-2021** (exp. OAA20140022). DOGC núm. 7169 de 22 de juliol de 2016.

EDICTE de 29 de juliol de 2016, sobre una resolució del conseller de Territori i Sostenibilitat d'aprovació definitiva del **Catàleg de paisatge de les comarques centrals**. DOGC núm. 7177 de 5 d'agost de 2016.

Illes Balears

Resolució de la directora general de Recursos Hídrics mitjançant la qual es disposa la publicació de les determinacions del contingut normatiu del **Pla Hidrològic de les Illes Balears**, aprovat mitjançant el Reial decret 701/2015, de 17 de juliol. BOIB núm. 096 de 29 de juliol de 2016.

País Valencià

ORDRE 16/2016, de 13 de juliol, de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, per la qual es fixen, per a la temporada 2016-2017, els **períodes hàbils i normes de caça** en les zones comunes, i s'estableixen altres regulacions en els vedats de caça i zones de caça controlada a la Comunitat Valenciana. DOCV núm. 7829 de 15 de juliol de 2016.

ORDRE 20/2016, de 28 de juliol, de la conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi

Primera edició de la Nit de la Biologia

El 7 de juliol passat, la Societat Catalana de Biologia va celebrar la primera edició de la **Nit de la Biologia**.

L'acte va distingir, tot un seguit de professionals i estudiants de la biologia que han contribuït, amb llur tasca, al desenvolupament i a la difusió d'aquest àmbit de la ciència dins del territori de parla catalana. Els premis, cinc en total, neixen amb el propòsit de convocar-se anualment i d'esdevenir una cita de referència per a tota la comunitat científica del país.

El premi a la divulgació científica fou atorgat a Jaume Llistosella Vidal i Antoni Sánchez-Cuxart, pel treball **Guia il·lustrada per a conèixer els arbres**, publicat per Edicions de la Universitat de Barcelona, un treball que recull un total de dos-cents cinquanta-un arbres del nostre país. El Comitè Assessor en va destacar la detallada definició de cada espècie i les extraordinàries imatges de branques, fulles, flors i fruits, que fan que el reconeixement de cada arbre sigui una experiència molt gratificant.

Vols rebre el NOTÍCIES més aviat, en color i amb enllaços als documents anunciats?

Contacta amb la Secretaria de la Institució (ichn@iec.cat) i demana la versió en format pdf!

Segueix-nos al [Facebook](#).

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori
i Sostenibilitat

fundada el 1899

ICHN
Institució Catalana
d'Història Natural

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

Redacció: ICHN
C. del Carme, 47
08001 Barcelona
Tel. 933 248 582
Fax 932 701 180
A/e: ichn@iec.cat
A/I: <http://ichn.iec.cat>

Imprimeix: IMPREMTA BADIA, SL
ISSN: 2339-5672
Maqueta: Albert Beltran
Dipòsit Legal: B.39829-1995

Climàtic i Desenvolupament Rural, per la qual s'autoritza, amb caràcter excepcional, la captura, **la tinença i la cria d'ocells fringíl·lids** per a la participació en els concursos de cant. DOCV núm. 7842 de 2 d'agost de 2016.

Estat espanyol

Orden AAA/1366/2016, de 4 de agosto, por la que se declaran zonas especiales de conservación de lugares de importancia comunitaria de la **Región Marina Mediterránea de la Red Natura 2000**, se aprueban sus correspondientes medidas de conservación y se propone la ampliación de los límites geográficos de dos lugares de importancia comunitaria. BOE núm. 193, d'11 d'agost de 2016.

Agenda

Delegació del Bages

Dissabte 8 d'octubre de 2016, de 7.15 a 20 h. **Os de Civís** (Alt Urgell).

Dissabte 5 de novembre de 2016, de 8.15 a 20 h. **El Montnegre** (Vallès Oriental).

Cal inscriure-s'hi a l'adreça ichnbages@gmail.com o bé al telèfon 933 248 582 de la Secretaria de la ICHN.

Delegació d'Osona

Cicle de sortides naturalistes «Descobreix els sistemes naturals»

Dissabte 1 d'octubre de 2016, a les 10 h, al Parc del Castell de Montesquiú. **Dia mundial dels ocells**.

Dissabte 8 d'octubre de 2016, a les 10 h, al Parc del Castell de Montesquiú. **Els mamífers**.

Dissabte 22 d'octubre de 2016, a les 10 h, al Museu del Ter (Passeig del Ter, 2. Manlleu). **La geologia i els fòssils**.

Dissabte 12 de novembre de 2016, a les 9 h, a la UVic. Campus de la Torre dels Frares (c. de la Laura, 13. Vic). **Els bolets**.

Cal preinscripció prèvia per mitjà dels correus electrònics cerm@museudelter.cat, info@gno.cat o al telèfon 93 851 51 76 (Museu del Ter).

Delegació de la Serralada Litoral Central

Tronades científiconaturalistes

Dimecres 5 d'octubre, a les 19.30 h, Tronada número 4. **Els opistobranquis del Maresme**, a càrrec de GUILLEM MAS.

Dimecres 2 de novembre, a les 19.30 h, Tronada número 5. Presentació del llibre **Les libèl·lules de Catalunya**, a càrrec de XAVIER MAYNOU i RICARD MARTÍN.

Grup de treball Societat Catalana de Fotògrafs de Natura

Dimecres 5 d'octubre, a les 19 h, sessió inaugural del curs 2016-2017. **Ethosha, safari pel gran salar blanc**, a càrrec de MONTSE GARCIA.

Grup Mineralògic Català

Divendres 4 de novembre de 2016, a les 19.30 h, a la Sala Nicolau Olwer de l'IEC. **La Conca del Priorat: els primers miners i la metal·lúrgia de l'entorn**, a càrrec de MARGARIDA GENERA, arqueòloga del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, professora de la UNED.

Divendres 18 de novembre de 2016, a les 19.30 h, a la Sala Pi i Sunyer de l'IEC. **Els elements de les terres rares. Dipòsits clàssics i nous**, a càrrec de JOAN CARLES MELGAREJO, Departament de Cristal·lografia, Mineralogia i Dipòsits Minerals. Facultat de Geologia. UB.

Divendres 25 de novembre de 2016, a les 19.30 h, a la Sala Pi i Sunyer de l'IEC. **La primera mineria i metal·lúrgia al sud-est de la península Ibèrica. L'aportació de les anàlisis d'isòtops de plom**, a càrrec de ROBERTO RISCH, Dept. de Prehistòria, UAB.

Sessió conjunta CREAM-SCB-ICHN

Dimarts 22 de novembre de 2016. XIII Sessió conjunta CREAM-SCB-ICHN. **El paper dels sòls en la conservació de la natura**. Podeu consultar el programa complet al [web de la ICHN](#). L'assistència és gratuïta, però cal confirmació prèvia. Per més informació adreceu-vos a Anna Ramon (a.ramon@creaf.uab.cat), o bé 935 811 488).

Han col·laborat en la redacció d'aquest NOTÍCIES:

Jordi Badia, Jordi Corbera, Josep Germain, Cèsar Gutiérrez, J. Antoni Ignacio, Xavier Oliver, Joan Pino, Rcasber, i Francesc Vallhonrat.